တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေး
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် နည်းဥပဒေများ

လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီးႁၵ်ႉတ်ႉငဲ သုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်း ႁူၼ်းႁိုၵ်းမိူင်း

(အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄၈/၂၀၁၉)

မၢႆလိၵ်ႈပိုၼ်ၽၢဝ်ႇၶေႃႈပူင် 48/2019

၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၈ ရက်

ပီႊ 1381၊ လိူၼ်ၵဝ်ႈလႂင်ႈ 8 ၶမ်ႈ

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်)

(ပီႊ 2019 ၊ လိူၼ်ဢေႃးၵတ်ႉ၊ 23 ဝၼ်း)

လမ်ႈၼႂ်း

မၢႆ	လွင်ႈတၢင်း	ၼႃႈလိၵ်ႈ
(1)	တွၼ်ႈ(1) လိုဝ်ႈသိင် ၼလႈ ၶေႃႈပိုတ်ႉတီႈပွင်ႉ	1
(2)	တွၼ်ႈ(2) ၼွတ်ႉၽွတ်ႈၵေႃၼလႈ လုမ်ႈပွင်ၵၢၼ်	4
(3)	တွၼ်ႈ(3) လွင်ႈၵျ်တ်းသၢင်ႈ ၼႃႈၵၢၼ်ၼိုၼ်ႈယွႉမုၼ်းလႅင်း ၽျႃႉလၢဝ်း ၼူဝ်ႈၵူၼ်း ၵိုၵ်းမူင်းၼလႈ လၢတ်ႈပၢၼ်မၢၵ်ႈမီးၵၼ် ၵူၼ်းၼွင်း ၵေးတူင်း ၵမ်ႉၼၼ် ၵေးမူင်း	4
(4)	တွၼ်ႈ(4) ၵ်တ်ႉၼၶပွႆႉပႃး သုၼ်ႉလၢဝ်းၼူဝ်ႈၵူၼ်းၵိုၵ်းမူင်း	5
(5)	တွၼ်ႈ(5) ၼၵႈလိတ်ႈလွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ်	10
(6)	တွၼ်ႈ(6) ၼၶၼေမ်ႉၼၶတူဝ် လွမ်းၽ်ၼ်ၵၢၼ်	12
(7)	တွၼ်ႈ(7) ၵူးလွင်ႈလွင်ႈ	14

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	အခန်း(၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်	၁
၂။	အခန်း(၂) ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း	၄
၃။	အခန်း(၃) တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ်ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့်လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း	၄
၄။	အခန်း(၄) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း	၅
၅။	အခန်း(၅) အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း	၁၀
၆။	အခန်း(၆) စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်ခြင်း	၁၂
၇။	အခန်း(၇) အထွေထွေ	၁၄

လူင်ပွင်လိူင်ႈမိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈလွမ်လိူင်ႈမျၢၼ်ႇမႃႇ
ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၾႆႉလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း
မၢႆလိၵ်ႈပိုၼ်ၽႄဝ်ႇၶေႃႈပူင် 48/2019
ပီႊ 1381၊ လိူၼ်ၵဝ်ႈလွင်ႈ 8 ၶမ်ႈ
(ပီႊ 2019 ၊ လိူၼ်ဢေႃးၵၢတ်ႉ၊ 23 ဝၼ်း)

ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၾႆႉလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်းၼႆႉလႆႉတိုဝ်းသုၼ်ႇၸတ်းသၢင်ႈ လွမ်းပိူင်မီး ၵ်တ်ႉၼႄ သုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း မၢႆၶေႃမ်း (34)၊မၢႆၶေႃမ်းဢွၼ်(ၵ)ၼႄလႈ တင်းၶေႃႈတူၵ်းလူင်းလုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈ မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈသေ ပိုတ်ႇၽွၵ်ႇ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး ဢၼ်ၼႆႉမႃးဢေႃႈ။

တွၼ်ႊ(1)
လိုဝ်ႈသိင်ၼႄလႈၶေႃႈပိုတ်ႇတီႈပွင်ႇ

(1) လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီးဢၼ်ၼႆႉ တေလႆႈႁွင်ႉဝႃႈ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီးၵ်တ်ႉၼႄ သုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်း ႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်းၼႆၵေႃႈ။

(2) ပွင်ႇၵႂၢမ်းဢၼ်ပႃးၼႂ်း လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး ဢၼ်ၼႆႉၼႆႉ တေလႆႈ မီးတီႈပွင်ႇ မိူၼ်ၼင်ႇပိူင်မီး ၵ်တ်ႉၼႄသုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်း ႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်းၼၼ်ႉ ၵေႃႈ။ လိူဝ်ၼၼ်ႉ ပွင်ႇၵႂၢမ်းတီႈတႅပ်ႈလိူဝ်းၼႆႉ တေလႆႈမီးတီႈပွင်ႇ ဢၼ်ပိုတ်ႇၼႄဝႆႉၼၼ်ႉ။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်   ၄၈/ ၂၀၁၉

၁၃၈၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော်   ၈   ရက်

(၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ပုဒ်မခွဲ (က)အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဤနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် နည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့်ဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်-

(ၵ) ပိူင်မီႈၵၢၼ်ဝႃႈၼႆႉ ပဵၼ်ပိူင်မီႈၵဵတ်ႉငၶ သုၼ်ႇထၢဝ်းၶိူဝ်းၵူၼ်း ၵိုၵ်းမိူင်းၼၼ်ႉၵေႃႈ။

(ၶ) ပိူင်လိၵ်ႈၵၢၼ်ဝႃႈၼႆႉ ပဵၼ်ပိူင်လိၵ်ႈ ၵၢၼ်ပႃးဝႆႉၼႂ်း လွၵ်းလႆး ပိူင်မီႈၵၢၼ်ၼႆႉ သေၵၢၼ်ၵၢၼ်ၼၼ်ႉၵေႃႈ။

(င) လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ်ၵၢၼ်ဝႃႈၼႆႉပဵၼ်လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ် ၵူၼ်း ၵိုၵ်း မိူင်းၼင်ႇၵၼ် ၵမ်ႇၼၼ် ငၵႈၵၢင်ထၢဝ်းၶိူဝ်းၵူၼ်း ၵိုၵ်းမိူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇၵပ်းလူလူႈ ၸွႆႈထၢဝ်းၶိူဝ်း ၵူၼ်းၵိုၵ်းမိူင်း ၵၢၼ်ပႃးၼႂ်း ပိူင်မီႈၵဵတ်ႉငၶ သုၼ်ႇထၢဝ်းၶိူဝ်း ၵူၼ်းၵိုၵ်းမိူင်း မၢႆၼေႃမ်း(2)မၢႆၼေႃမ်းငၶ(လု)ၼၼ်ႉ။

(ၸ) လွင်ႈလူႉသုမ်းသုၼ်ႇၵၢၼ်ဝႃႈၼႆႉ ပဵၼ်လွင်ႈလူႉသုမ်းသုၼ်ႇ ထၢဝ်းၶိူဝ်းၵူၼ်းၵိုၵ်းမိူင်း ၵၢၼ်ပႃးၼႂ်း ပိူင်မီႈလၵ်းမိူင်းငလႈ ပိူင်မီႈၵဵတ်ႉငၶ သုၼ်ႇထၢဝ်းၶိူဝ်းၵူၼ်းၵိုၵ်းမိူင်းၼၼ်ႉၵေႃႈ။

(က) **ဥပဒေ** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေကို ဆိုသည်။

(ခ) **ပုံစံ** ဆိုသည်မှာ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသည့် ပုံစံတစ်မျိုးမျိုးကို ဆိုသည်။

(ဂ) **အငြင်းပွားမှု** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၂ ပုဒ်မခွဲ(စ)ပါ တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အငြင်းပွားမှုကို ဆိုသည်။

(ဃ) **အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု**ဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးများ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို ဆိုသည်။

(သ) ၽႅၼ်ၵၢၼ်ၵၢၼ်ဝႆႉၼႆႉ ပိၼ်ၼႄႈၵၢၼ် ၵၢၼ်လႅတ်းၽႅၼ်ဝႆႉ လူင်ႈၼႄႈတၵ်ႉတၵ်ႈတေႃး တႃႇငၼ်ငၼ်ၼမ်ႉငၼ်တူဝ်လႆႈ ၼႄႈၵၢၼ် ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇမုၼ်းလိူင်း ၼိုင်းပိုၼ်ႉတီႈ၊ ၼႄႈၵၢၼ်လူၵ်းၵွၵ်ႇလိုၼ်ႉ တိုဝ်း ၶူဝ်းၶွင်တိုၼ်းပိုၼ်၊ လွင်ႈၵပ်းၵႆႉပႆး မၢၵ်ႈမီးၵၢၼ်ႁူၼ်း ၶဝ်ငလႈ လွင်ႈတၢင်ႇလူဝ်ႉတၢင်ႇပူင်ၶဝ် လူဝ်းၼႆႉၵေႃႈ။

(ၺ) လၢဝ်းၶူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်းမူင်း ၵၢၼ်တၢင်းၶိုၼ်းယႂ်ႇ မုၼ်းလိူင်း ၵေႃႇၵၢၼ်ဝႆႉၼႆႉ ပိၼ်လၢဝ်းၶူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်းမူင်း ၵၢၼ်ယူႇသဝ်း ၼိုင်းပိုၼ်ႉတီႈ ၵၢၼ်ၵွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင် ၵွၵ်ႇလိၵ်ႈပိုၼ်ၽဝ်ႇ လွမ်းၶၢဝ်းယၢမ်းသေ မၵ်းမၼ်ႈဝႆႉပိၼ်ၼႄႈတီႈ ၶိုၼ်ႈယႂ်ႇမုၼ်း လိူင်းၵေႃႇမၢင်ၼၼ်ႉၵေႃႈ။

(ဃ) **စီမံကိန်း** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဒေသအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝသယံဇာတ ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း လုပ်ငန်းများ၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့်အခြားသော ကဏ္ဍများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စနစ်တကျ ကြိုတင်စီမံဆောင်ရွက်သော လုပ်ငန်းများကို ဆိုသည်။

(င) **ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ** ဆိုသည်မှာ ဦးဝန်ကြီးဌာနက ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နည်းပါးသည့်ဒေသအဖြစ် အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားသော နေရာဒေသများတွင် အခြေချနေထိုင်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများကို ဆိုသည်။

တွၼ်ႈ(2)

ၶွတ်ႇၽွတ်ႈၵေႃငလႄႈ လုမ်းပွင်ၵၢၼ်

(3) ႁူင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၶဝ်ႈ တႃႇတေယုၵ်ႉမုၼ်းသိမ်းပိူင်း ၵႃမ်းလၢတ်ႈ၊ လိၵ်ႈလၢႆး၊ ပၢႆးမွၼ်း၊ ၽိင်ႈငဝ်ႈ၊ ၽိင်ႈထုင်း၊ **ပိူင်ၾၢင်ႉလိူဝ်ႉလၢတ်ႈ ငလႄႈ ၶူဝ်းၶွင်လွၼ်ႉပိုၼ်း***သေၵမ်ႇၵႃးလွင်ႈၶို ၶၼ်ႈယွၼ်ႇမုၼ်းလိူင်းလူဝ်ႇ ပၢၼ်မၢၵ်ႈ မီးၵၼ်ႁူၼ်းလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း ၵၼ်လွင်ႈၶိုၶၼ်ႈယွၼ်ႇမုၼ်းလိူင်း ၵေႃႇၽင်ဝ်ႉၶဝ်ႉ တေလႆႈငူပ်ႉၶိူဝ်ႉ တင်းႁူင်ႈၵၢၼ်ၽွင်း လူင်မိူင်းၽွမ်ႉ ၵူမ်ႈတၢင်ႇလိူဝ်း ၵၼ်ၵိူဝ်ႇၵပ်းၶဝ်ႉ သေၶွတ်ႇၽွတ်ႈၵေႃငလႄႈ လုမ်းပွင်ၵၢၼ် လႆႈယူႇယဝ်ႉ။

(4) ႁူင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၶဝ်ႈ တေလႆႈမၵ်းမၢႆပၼ် ပုၼ်ႈၽွၼ်းၶႄႈၵၢၼ်ၵေႃ ငလႄႈ လုမ်းပွင်ၵၢၼ်ၶဝ် ၵၼ်ၶွတ်ႇၽွတ်ႈလွမ်း လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး(3) ၶဝ်ႉၵေႃး။

တွၼ်ႈ(3)

လွင်ႈၵဵတ်းသၢင်ႈၶႄႈၵၢၼ်ၶိုၶၼ်ႈယွၼ်ႇမုၼ်းလိူင်း ၾၢႆႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်းငလႄႈ လၢတ်ႈပၢၼ်မၢၵ်ႈမီးၵၼ်ႁူၼ်း ၶင်းလေးတိူင်း ၵမ်ႇၶၼ် လေးမိူင်း

(5) ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႉၵူမ်ႈၶဝ်ႈ တႃႇတေငူပ်ႉၶိူဝ်ႉၵဵတ်းသၢင်ႈလႆႈ ၶႄႈၵၢၼ် ၶိုၶၼ်ႈယွၼ်ႇ မုၼ်းလိူင်းပၼ်လၢဝ်းၶိူဝ်းငလႄႈလၢတ်ႈပၢၼ်မၢၵ်ႈမီး ၵၼ်ႁူၼ်း လၢဝ်းၶိူဝ်း ႁူၼ်းႁိူၵ်း မိူင်းၶဝ်တီႈလေးတိူင်း ၵမ်ႇၶၼ် လေးမိူင်းၶဝ်ႉ ငူပ်ႉၶိူဝ်ႉတင်း လွမ်ၽွင်းလူင်လေးတိူင်း ၵမ်ႇၶၼ် လေးမိူင်း ၵၼ်ၵိူဝ်ႇၵပ်း ၶဝ်ႉသေၽိူင်ႇ ပုၼ်ႈၽွၼ်း ပၼ်ၽွင်းလူင် လေးတိူင်းၵမ်ႇၶၼ် လေးမိူင်းၵၼ်ၵိူဝ်ႇ ၵပ်းၶဝ်ႉ လႆႈယူႇ။

* ၶိုၼ်းမူၼ်ႉငမႄးပွၵ်ႈၵမ်းၸိုင်ႈမိူဝ်ႈဝၼ်းထီႉ(10.7.2020)

အခန်း(၂)
ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်း

၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ စကား၊ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း၊ **အမျိုးသားရေးလက္ခဏာနှင့် သမိုင်းအမွေအနှစ်တို့ကို** ★ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီး လိုအပ်သော ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေ ၃ အရ ဖွဲ့စည်းသော ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

အခန်း(၃)
တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း

၅။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာနှင့် တိုင်းရင်းသားတို့၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ညှိနှိုင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးအား တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းနိုင်သည်။

***၁၀-၇-၂၀၂၀ရက်နေ့တွင်ပထမအကြိမ်ပြင်ဆင်သည်။**

(6) ၽွင်းလူင်ၵေႃႈ လႆႈႁပ်ႉလွင်ႈၽႅၼ်ႇပုၼ်ႈၽွၼ်း ၸွမ်းလွၵ်းလၢႆးပိူင် မီး (5)ၶေႃႈ၊ တႃႇၸႂ်ႉႁဵတ်းသၢင်ႈ ၶေႃႈၵၢၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်ႈလႅဝ်ႈၵဝ်ႉ ထိုင်ၵွင်ႈ ထိုင်တီႈလႆႈၶႄႉ ငူပ်ႉငီႉၵၢၼ်တင်း ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင် တၢင်ႇလိူဝ်း ၶဝ်၊ ႁွင်ႈၵၢၼ်လူင်ပွင်လိုင်ႈၶဝ်၊ မူႉလုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈၶဝ်၊ လုမ်းၵွၼ် ႁူဝ် ၸေႈ တိူင်းလႆႈသုၼ်ႇၽွင်းငမ်းႁင်းၶေႃ ၵမ်ႉၶၢင် ၶေႃႈတီႈလႆႈ သုၼ်ႇၽွင်းငမ်း ႁင်းၶေႃ လိူဝ်းၶႄႉငူပ်ႉငီႉၵၢၼ်သေ ႁူမ်ႈႁွမ်းႁဵတ်းသၢင်ႈ လႆႈယူႇၶေႃႈ။

တွၼ်ႈ(4)
ၵဵတ်ႉၶပ်ႉပႃး သုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း

(7) လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်းၶဝ်ၶႄႉ သင်ဝႃႈသုၼ်ႇ လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်း လဝ်ႈၵဝ်ႉလႆႈ သုမ်းၶလႈသင်၊ လိပ်ႈတေမီးလွင်ႈသုမ်းၶလႈ သင်၊တႃႇၸႂ်ႈလႆႈ လွင်ႈၵဵတ်ႉ ၶပ်ႉပႃးၶႄႉ ၵဝ်ပိူင်လိၵ်ႈ(1)သေ တၢင်ႇလဝ်းထိုင် လုမ်းလူင်ပွင် လိုင်ႈ ၸေႈတိူင်း ၵမ်ႉၶၢင် ၸေႈမိူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇႁွင်ႉၶႄႉလႆႈယူႇၶေႃႈ။

၆။ နည်းဥပဒေ ၅ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် မိမိဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

အခန်း(၄)

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခြင်း

၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးနိုင်ဖွယ်ရာ ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု ရရှိနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ထံ ပုံစံ(၁)ဖြင့် တင်ပြနိုင်သည်။

(၈) လုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈ ၸႄႈတိူင်း ၵမ်ႇၶႅၼ် ၸႄႈမိူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇ ၵပ်းၶႆႉ သၢင်ႈဝႆႉလႆႈၸပ်ႉ ၶေႃႈတၢင်ႇၼႄ ပိူင်လိူၵ်ႈ(1)ၶႅၼ်ႉယဝ်ႉလိူင် တႃႇႁဵင်ႈ ပၼ်လႆႈ လွင်ႈၵဵတ်ႇၼႄ သုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း ၵၢၼ်တၢင်ႇၼႄမေႃး ပေႃးတေၵမ်ႇ လႆႈသုမ်းၶႅၼ်ႉ တေလႆႈပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၽွင်းလူင်လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇၵပ်းၶႅၼ်ႉသေ ၵႁတ်းသၢင်ႈၵႂႃႇ။ သၢင်ႈဝႆႉၽွင်းလူင် ၽူႈၵေႃႉလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇၵပ်းၶႅၼ်ႉ ၵမ်ႇမီးလိူင် တေလႆႈပၼ် ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၽွင်းလူင်ၽူႈၶဝ်ႈ လုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈ ၸႄႈတိူင်း ၵမ်ႇၶႅၼ် ၸႄႈမိူင်း ၵၢၼ်သၢင်ႇတေႃႇ သေၵေႃႉ ၵေႃႉသေ ၵႁတ်းသၢင်ႈၵႂႃႇ။

(၉) ၽွင်းလူင်ၵၢၼ်လႆႈၸပ်ႉ လွင်ႈပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း လွမ်းလူလႅၼ်ႈလွၵ်းလၢႆး ပိူင်မီး(၈)ၶႆႉ ၵိုင်ၶူဝ်ၶေႃႈတၢင်ႇလဝ်ႈသေ လွင်ႈလႆႈသုမ်းသုၼ်ႇလၢဝ်း ၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း မီး၊ ၵမ်ႇမီး တေလႆႈထတ်းသၢင်ႈၵေႃႈ။ လွမ်းၶင်ႇ ၶေႃႈထတ်း သၢင်ႈၶႅၼ်ႉသေ သၢင်လႆႈၸၼ်မီးဝႆႉသုမ်းသုၼ်ႇ လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်း မိူင်း ၶႆႉလိူင် တၢင်ႇႁဵင်ႈပၼ်လႆႈ လွင်ႈၵဵတ်ႇၼပ်ႉပႃး ၶႅၼ်ႉ ၵဝ်ၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈ ၸၼ်ၶႅၼ်ႉ တမ်ႈလွမ်းပိူင်လိူၵ်ႈ(1)(ၵ) သေ တၢင်ႇၼႄလုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈ ၸႄႈတိူင်း ၵမ်ႇၶႅၼ် ၸႄႈမိူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇၵပ်းၶႅၼ်ႉသေယဝ်ႉ လွမ်းၶင်ႇ ၶေႃႈတမ်ႈတတ်းလုမ်း လူင်ပွင်လိူင်ႈ ၸႄႈတိူင်း ၵမ်ႇၶႅၼ် ၸႄႈမိူင်း ၵၢၼ် ၵဵဝ်ႇၵပ်း ၶႅၼ်ႉၼလႈသၢင်၊ ႁုမ်ႈႁွမ်းငူပ်ႉငီႉတင်း ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်၊ ႁွင်ႈၵၢၼ် လူင်ပွင်လိူင်ႈၶဝ်၊ မူႇလုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈၶဝ်၊ လုမ်းၵွၼ်ႁူဝ် ၸႄႈတိူင်းလႆႈ သုၼ်ႇၽွင်းငမ်းၸင်းၶေႃ ၵမ်ႇၶႅၼ် ၶေႃႈတီႈလႆႈသုၼ်ႇၽွင်းငမ်း ၸင်းၶေႃၶဝ် ၶိုၼ်းၸႄႈတိူင်း ၵမ်ႇၶႅၼ် ၸႄႈမိူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇၵပ်းၶႅၼ်ႉ ၼလႈသၢင်တေလႆႈ ၵႁတ်း သၢင်ႈၵႂႃႇၵေႃႈ။

၈။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုံစံ(၁) ဖြင့် တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့် အခါ တင်ပြလာသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရေးအတွက် လိုအပ်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးအား တာဝန် ပေးအပ် ဆောင်ရွက်စေရမည်။ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ရေးရာဝန်ကြီး မရှိပါက သင့်လျော်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးတစ်ဦးဦးအား တာဝန်ပေးအပ် ဆောင်ရွက်စေရမည်။

၉။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသောဝန်ကြီး သည် တင်ပြချက်အပေါ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရမည်။ စိစစ်ချက်အရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက် ကြောင်းတွေ့ရှိပါကကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက် စိစစ်တွေ့ရှိချက်ကို သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ(၁-က)ဖြင့် တင်ပြ၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် အရလည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း များ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်သလိုပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(10) (ၵ) ၽွင်းလူင်ၵၢၼ်လႆႈႁပ်ႉ ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၸွမ်းလူၺ်ႈ ၸွၵ်းလၢႆး ပိူင်မီႈ(8)ၶေႃႈ တီႈၵၢၼ်ၶိုတ်းသၢင်ႈ ႁူတ်ႉထိုင် ၸွမ်းၸွၵ်း လၢႆးပိူင်မီႈ (9) ၶေႃႈ လႆႈႁၼ် လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းၵိုၵ်းမုင်း လိူဝ်သုမ်းသုၼ်ႉတေႉၶႃႈလိူင် တႃႇတေပၼ်လႆႈလွင်ႈ ၵဵတ်ႉ ၼၼ်ႉပႃးၶေႃႈ သင်ႁၼ်ထိုင်ဝႃႈ တေလႆႈၵႂၼ် လွင်ႈလွႆႈထႅမ် တီႈၽွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၼၼ်၊ ၽွင်ႈၵၢၼ် လူင်ပွင်လိုင်ႈၼၼ်၊ မူႉလုမ်း လူင်ပွင်လိုင်ႈၼၼ် ၵၢၼ်မီးလၢၼ်ႉမိူင်းၽွမ်ႉ ႁူမ်ႈလိူဝ်းၶေႃႈ ၸိူင်ႉ တေလႆႈၵႂၼ်ပိူင်လိၵ်ႈ(1–ၶ)သေ တၢင်ႇထိုင်တီႈလုမ်း လူင်ပွင်လိုင်ႈ ၸေႈတူင်း ၵမ်ႉၶေႃႈ ၸေႈမူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇ ၵပ်းၶေႃႈ ၵမ်ႉၶေႃႈ ၵႂၼ်ပိူင်လိၵ်ႈ(1– င)သေ လုၵ်ႉတီႈလုမ်း လူင်ပွင်လိုင်ႈ ၸေႈတူင်း ၵမ်ႉၶေႃႈ ၸေႈမူင်း သိုပ်ႉတၢင်ႇ ထိုင်ၽွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်။

(ၶ) လုမ်းလူင်ပွင်ႈလိုင်ႈ ၸေႈတူင်း ၵမ်ႉၶေႃႈ ၸေႈမူင်းၶႃႈ ၵဵဝ်ႇလူၺ်ႈ ၶေႃႈတၢင်ႇလဝ်ႉ ၸွမ်းၸွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈငဵ(ၵ) ၶေႃႈသေသင်ႁၼ် ထိုင်ဝႃႈတေလႆႈၵႂၼ် လွင်ႈၵမ်ႉထႅမ်တီႈ ၽွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၼၼ်၊ ၽွင်ႈၵၢၼ်လူင်ပွင်လိုင်ႈၼၼ်၊ လုမ်းလူင် ပွင်လိုင်ႈၼၼ်ၵၢၼ်မီးလၢၼ်ႉ မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၶေႃႈ ၶႃႈလိူင် တေလႆႈသိုပ်ႉ တၢင်ႇလဝ်ႉထိုင်လုမ်း လူင်ပွင်လိုင်ႈမိူင်းၽွမ်ႉ ႁူမ်ႈယူႉယဝ်ႉ။

(င) ၽွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၶႃႈ ၵဵဝ်ႇလူၺ်ႈ ၶေႃႈတၢင်ႇလဝ်ႉၸွမ်း ၸွၵ်းလၢႆး ပိူင်မီႈငဵ(ၵ)ၶေႃႈသေ သင်ႁၼ်ထိုင်ဝႃႈ တေလႆႈ ၵႂၼ်လွင်ႈၵမ်ႉ ထႅမ်တီႈ ၽွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၼၼ်၊ ၽွင်ႈ ၵၢၼ်လူင်ပွင်လိုင်ႈၼၼ်၊ လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈၼၼ် ၵၢၼ်မီးလၢၼ်ႉ မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၶေႃႈၶႃႈလိူင် တေလႆႈသိုပ်ႉ တၢင်ႇလဝ်ႉထိုင် လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈ မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈယူႉၵေႃႈ။

၁၀။(က)နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသောဝန်ကြီး သည် နည်းဥပဒေ ၉ အရ စိစစ်ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း တွေ့ရှိပြီး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ရေးအတွက်ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိအခြားဝန်ကြီး ဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါက သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ(၁-ခ)ဖြင့်လည်းကောင်း၊သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့်ဝန်ကြီး ဌာနသို့ ပုံစံ(၁-ဂ) ဖြင့် လည်းကောင်း တင်ပြရမည်။

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ ဆက်လက် တင်ပြရမည်။

(ဂ) ဝန်ကြီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် လိုအပ်ကြောင်းသုံးသပ်တွေ့ရှိပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

(11) ၽွင်းလူင် ၵၢၼ်လႆႈႁပ်ႉလွင်ႈပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၸွမ်းလူၺ်ႈလွၵ်းလၢႆး ပိူင်မီႈ(8)ၼႆႉ တီႈလွင်ႈတၢင်းၵၢၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႉ တေလႆႈႁဵတ်းသၢင်ႈၼၼ်ႉ သင်ဝႃႈ ၵမ်ႈပၼ်လႆႈ လွင်ႈၵႅတ်ႈၶႄပ်ႉပႃး သုၼ်ႈလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိုၵ်း မိူင်းၶဝ်ၼႆလိုင် ၵဝ်တင်းပိူင်လိၵ်ႈ(1–လ)သေ တႅမ်ႈၼေပေႃးယွၼ်ႉ တွၼ်ႈတႅမ်ထူၼ်ႈသေ တေလႆႈတၢင်ႈထိုင် ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ ၸႄႈတိူင်း ၵမ်ႈၼၼ် ၸႄႈမိူင်း ၵေႃႈ။

(12) ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ ၸႄႈတိူင်း ၵမ်ႈၼၼ် ၸႄႈမိူင်းၼႆႉ သင်ႁၼ် ထိုင်ဝႃႈလွင်ႈတၢင်း ၵၢၼ်တၢင်ႈ ၼႄမေႃး ၸွမ်းလူၺ်ႈ လွၵ်းလၢႆး ပိူင်မီႈ (11)ၼၼ်ႉ တေလႆႈႁဵတ်းသၢင်ႈပၼ်တီႈ ၸၼ်ႉမိူင်းၽွမ်ႉ ႁူမ်ႈၼႆလိုင် ၼင်ႈႁိုဝ်ပေႃး တေႁဵတ်းသၢင်ႈပၼ်လႆႈ ၸွမ်းလွင်ႈသၢင်ႈ တေႃႈၼၼ်ႉ ႄတလႆႈ တၢင်ႈထိုင် ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈမိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵေႃႈ။

(13) (ၵ) ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၼႆႉ ႁႅဝ်ႈလူၺ်ႈၼေႃႈတၢင်ႈ လဝ်ႊၸွမ်းလူၺ်ႈလွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈ(12)ၼၼ်ႉသေ တေႃႈႁၵ်ႈႁဵတ်း ၸွမ်းလႆႈ လွင်ႈသၢင်ႈတေႃႈၼၼ်ႉ တေလႆႈပၼ်ပုၼ်ႈ ၽွၼ်းၽွင်း လူင်မိူင်း ၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵေႃႈ။

၁၁။ နည်းဥပဒေ ၈ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် မိမိဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်ခြင်း မရှိပါက အကျိုးအကြောင်း ပြည့်စုံစွာဖော်ပြ၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ (၁-ဃ) ဖြင့် တင်ပြရမည်။

၁၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ တင်ပြလာသည့်ကိစ္စမှာ ပြည်ထောင်စုအဆင့်တွင်ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်ကိစ္စဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါ က လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၃။ (က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၂ အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအား တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

(ၶ) ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႇၵျူမ်ႈၶႄႇ ၶႄင်ႉၵျိုဝ် တေပၼ်လႆႈတၢင်းၵႅတ်ႉ, ႁပ်ႇပႃး လွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႉ,ၸၢဝ်းၶိူဝ်းၵူၼ်းၵိုၵ်းမိူင်း ဢၼ်ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းၸွမ်းလူၺ်ႈလွၵ်းလၢႆးပိူင်မီးၼႂ်(၈)ၶေႃႇၸွမ်းလူၺ်ႈၶေႃႈတၢပ်းတတ်း ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ မိူင်းၽွမ်ႇၵျူမ်ႈသေၵေႃႈလီ၊တၢင်းႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင် ဢၼ်ၵဵဝ်ႇၵပ်းၶဝ်၊ ႁွင်ႈၵၢၼ်လူင်ပွင်ၸိုင်ႈၶဝ်၊ ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈၶဝ်ၸိူဝ်း ဢၼ်မီးၸၼ်ႇမိူင်းၽွမ်ႇ ၵျူမ်ႈၶေႃႇၵျူမ်ႈၵွမ်းၵူပ်ႇ ၸီႇႁၼ်သေၵေႃႈလီ တေလႆႈႁဵတ်းသၢင်ႈ ၵူႈၵေႃႈ။

(င) ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႇၵျူမ်ႈၶႄႇ မိူဝ်ႈႁဵတ်းသၢင်ႈလွင်ႈတၢင်း ဢၼ်ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း ၸွမ်းလူၺ်ႈလွၵ်းလၢႆးပိူင်မီးၼႂ်(၈)ၶေႃႇ သင်တေသၢင်ႉထုၵ်ႉၶႆႈ ဢဝ်တၢင်းၶေႃႈတူၵ်းလူင်း ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈမိူင်းၽွမ်ႇၵျူမ်ႈသေယဝ်ႇ ၶွတ်ႉၽွတ်ႈလႆႈၵေႃႈ ဢၼ်ၶဝ်ႈပႃး ၵူၼ်းၸိူဝ်းဢၼ် ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၼလႈ ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်တၢင်ႉၸိူဝ်း ဢၼ်ၵဵဝ်ႉၵပ်း ၶဝ်လိူၵ်ႈဝႆႉၶေႃႇသေ ႁဵတ်းသၢင်ႈလႆႈယူႉၵေႃႈ။

(14) တီႈဢၼ်ၸိူဝ်းၵဵဝ်ႉ ၵပ်းတင်းလွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႉ ဢၼ်တၢင်ႉၼၶေႃးၸွမ်း လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး(၅)ၶေႃႇ ၶေႃႈတၢပ်းတတ်း ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ ၼေႃးတိူင်း ဢမ်ႇၶေ ၼေႃးမိူင်း ဢၼ်ၵဵဝ်ႉၵပ်းၶႆႈပၼ် ဢၼ်သုတ်း ဢၼ်သိင်ႈ ယဝ်ႇ ၵေႃႈ။

(ခ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရတာဝန်ပေးအပ်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးသည့်ကိစ္စတွင် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုပေးနိုင်ရေးအတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရလည်းကောင်း၊ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း၍ လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တာဝန်ပေးအပ်သော ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အခြားဝန်ကြီးဌာနများမှ အဆိုပြုသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သော ကော်မတီကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၁၄။ နည်းဥပဒေ ၉ အရ တင်ပြလာသော အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စရပ်များတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်သည်။

၁၀

(15) တီႈၵၢၼ်လိူဝ်းၵဵဝ်ႇၵပ်း လွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႇၵၢၼ်တေႃႇၼႄမ်း လွမ်းလူလုၺ်ႈ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး(10)လႄႈ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး(12)လိူဝ်းၼၼ်ႉ ၼေႈတႅပ်း တတ်း လုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈမိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၼႆႉ ပိၼ်ၵၢၼ်သုတ်းၵၢၼ် သိင်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ။

တွၼ်ႈ (5)
ႁႄႈလိတ်ႈလွင်ႈထိင်ထွင်ႁၼ်

(16) ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၼႆႉ တႃႇႁဵတ်းသၢင်ႈလႆႈ လွင်ႈႁူမ်ႈႁွမ်းငူပ်ႉငီႉ ႁၼ်လႄႈ ႁႄႈလိတ်ႈလွင်ႈထိင်ထွင်ႁၼ် ၵၢၼ်ပိၼ်ၵူၼ်းၵိူၵ်းမိူင်း ၼင်ႇႁၼ် ၵမ်ႇၼၼ်ၼႂ်း ႁႄႈလၢဝ်းမိူဝ်း ၵူၼ်းၵိူၵ်းမိူင်းၼၼ်ႉ ငူပ်ႉငီႉႁၼ်တင်း လွမ်ၽွင်းလူင် ၽေႈတိူင်း ၵမ်ႇၼၼ် ၽေႈမိူင်း ၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇ ႁပ်းၼၼ်ႉသေ ၼၽိူင်ႇ ပၼ်ပုၼ်ႈ ၽွၼ်း ၽွင်းလူင်ၽေႈတိူင်းၵမ်ႇ ၼၼ်ၽေႈမိူင်းၵၢၼ်ၵဵဝ်ႇႁပ်း ၼၼ်ႉလႆႈ ယူႇၵေႃႈ။

(17) လၢဝ်းမိူဝ်းၵူၼ်းၵိူၵ်းမိူင်းၼဝ်ၼႆႉ သင်ဝႃႈမီးလွင်ႈထိင်ထွင်ႁၼ်မႄးသေ လိူဝ်ႉသေလွင်ႈ တီႈၵူၼ်းၵိူၵ်းမိူင်းၼင်ႇႁၼ် ၵမ်ႇၼၼ် ႁႄႈႁၢင် လၢဝ်းမိူဝ်း ၵူၼ်းၵိူၵ်း မိူင်းၼႆလိူင် တႃႇႁဵတ်းသၢင်ႈ လွင်ႈႁႄႈလိတ်ႈ ပၼ်လႆႈၼၼ်ႉ လုၵ်ႉတီႈႁွင်ႈႁႃ ၼင်ၽွၵ်ႇၵွၼ်ႁူဝ်ၵဵတ်ႇ ၼၶသုၼ်ႇလၢဝ်း မိူဝ်းၵူၼ်း=ၵိူၵ်းမိူင်း ၽေႈတိူင်း ၵမ်ႇၼၼ် ၽေႈမိူင်းသေယဝ်ႉ ၵဝ်ပိူင်လိၵ်ႈ(2)သေ တေလႆႈ တၢင်ႇထိုင်တီႈ ၽွင်းလူင်ၵၢၼ်လႆႈႁပ်ႉ လွင်ႈၼၽပုၼ်ႈၽွၼ်းပၼ် လွမ်းလူလုၺ်ႈ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး(16)ၼၼ်ႉ ၵေႃႈ။

၁၅။ နည်းဥပဒေ ၁၀ နှင့် နည်းဥပဒေ ၁၂ တို့အရ တင်ပြလာသော အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များတွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ်ဖြစ်သည်။

အခန်း(၅)
အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း

၁၆။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်းပြုနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ညှိနှိုင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဝန်ကြီးအား တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းနိုင်သည်။

၁၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများသည် မိမိတို့ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အကြားတွင် အငြင်းပွားမှု တစ်စုံတစ်ရာဖြစ်ပေါ်လာပါက ဖြေရှင်းဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ရေး အတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ တစ်ဆင့် နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးထံ ပုံစံ(၂)ဖြင့် တင်ပြရမည်။

(18) ၽွင်းလူင်ဢၼ်လႆႈ ႁပ်ႉလွင်ႈၽႄပုၼ်ႈၽွၼ်းပၼ် ၸွမ်းလူၺ်ႈ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈ(16)ၼႆႉ တီႈဢၼ်ၵႄႈလိတ်ႈ လွင်ႈထဵင်ထွင်ၵၼ် ၼၼ်ႉ

(ၵ) ၶၼ်သၢင်ႈတေႃႇ တေလႆႈႁူမ်ႈႁွမ်းငူပ်ႉငီႉၵၼ် တင်းႁွင်ႈၵၢၼ် ၽွင်းလူင်တၢင်ႇၸိူဝ်းၶဝ်၊ ႁွင်ႈၵၢၼ်လူင်ပွင်ၸိုင်ႈၶဝ်၊ ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈၶဝ်၊ ၸုမ်းဢွၼ်ႁူဝ် ၸႄႈတိူင်း လႆႈသုၼ်ႇ ၽွင်းငမ်း ႁင်းၶေႃ ဢမ်ႇၶၼ် ၶေႃႈတီႈ လႆႈသုၼ်ႇၽွင်းငမ်း ႁင်းၶေႃၶဝ် ဢၼ်မီးတီႈ ၸႄႈတိူင်း ဢမ်ႇၶၼ် ၸႄႈမိူင်း ဢၼ်ၵဵဝ်ႇၵပ်း ၼၼ်ႉသေ ၵႄႈလိတ်ႈၵေႃႈ။

(ၶ) ၵဵဝ်ႇလူၺ်ႈ လွင်ႈထွင်ထဵင် ၵၼ်ၼၼ်ႉသေ ၶေႃႈၵႄႈ လိတ်ႈ ဢၼ်လႆႈမႃးၸိူဝ်းၼၼ်ႉ ဢဝ်ပိူင်လိၵ်ႈ(2-ၵ)သေတၢင်ႇထိုင် ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ ၸႄႈတိူင်းဢမ်ႇၶၼ် ၸႄႈမိူင်း ဢၼ်ၵဵဝ်ႇ ၵပ်းၼၼ်ႉလႄႈ ဢဝ်ပိူင်လိၵ်ႈ(2-ၶ)သေ တၢင်ႇထိုင်တီႈၽွင်း လူင်မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵေႃႈ။

(19) ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈလႄႈ ၸုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ ၸႄႈတိူင်းဢမ်ႇ ၶၼ်ၸႄႈမိူင်း ဢၼ်ၵဵဝ်ႇၵပ်းၶဝ်ၼႆႉ ၵဵဝ်ႇလူၺ်ႈၶေႃႈတၢင်ႇ ၸွမ်းလွၵ်းလၢႆး ပိူင်မီႈ(18)၊ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈ ၽႄ(ၶ)ၼၼ်ႉ သေၶၼ်ႇသၢင်ႈတေႃႇၼၼ်ႉ တၢင်ႇထိုင်ၸုမ်း လူင်ပွင်ၸိုင်ႈ မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈသေယဝ်ႉ ႁူမ်ႈႁွမ်းငူပ်ႉငီႉ ၵႄႈလိတ်ႈ လႆႈယူႇၵေႃႈ။

၁၈။ နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ တာဝန်ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဝန်ကြီးသည် အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင်–

(က) သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့များနှင့် လိုအပ်ပါက ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းရမည်။

(ခ) အငြင်းပွားမှုကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရရှိလာသည့် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက်များကို သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ ပုံစံ (၂–က) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသို့ ပုံစံ(၂ခ)ဖြင့်လည်းကောင်း တင်ပြရမည်။

၁၉။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့် သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့တို့သည် နည်းဥပဒေ ၁၈ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လိုအပ်ပါက ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ထံ တင်ပြပြီး ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းနိုင်သည်။

တွၼ်ႈ (႖)

ဢၼ်ၼမ်ႉဢၼ်တေႃဝ် လွမ်ႈၽၼ်ၵၢၼ်

(႒႐) ၵိဝ်ႉလူလႆႈၽၼ်ၶၵၢၼ် ၵၢၼ်တေၵိတ်းသၢင်ႈ ၶင်ႈၶႅၼ်ႈတီႈလၢဝ်းၼိူဝ်း ႁူၼ်းႁိၵ်းမိူင်းၼဝ်ယူႉသဝ်းဝႆႉၶၼ်ေႉသေၵျေႉတၢင်ႉလဝ်းၽၼ်ၵၢၼ် ၶႆႉ

(ၵ) တၢႉႁၵ်ႈႁူၼ်း လၢဝ်းၼိူဝ်းပိူၼ်ႉတီႈၼဝ်ဢလႈ ႁူၼ်းယူႉသၢင်ႈၵိၼ် သဝ်းဝႆႉၶင်ႈၶႅၼ်ႈတီႈ တေၵိတ်းသၢင်ႈလွမ်း ၽၼ်ၵၢၼ်လိူဝ်း ၶၼ်ေႉပေႃးတေၵျူႉလႆႈ လွင်ႈၽွၼ်ႈလီၽွၼ်ႈလၢႉ ၽၼ်ၵေႃ ၶ်လီလီ ငၢမ်းငၢမ်းၶၼ်ေႉ တေလႆႈၵဝ်တင်းႁၢမ်းလၢတ်ႈ ၵၢၼ်ၼဝ်ၵျူႉပွင်ႉ လႆႈလီငၢမ်းၶၼ်ေႉသေ သပ်းလႅင်းပၼ်ဝႆႉ လူင်ႈၶႅၼ်ႈတၢၵ်ႉတၢၵ်ႉ လႅင်းလႅင်းယူႉၵေႃႈ။

(ၶ) တေလႆႈၵိတ်းသၢင်ႈ လွမ်းၶင်ႉၼႅၼ်ႈယိူင်း ၵၢၼ်းပိူင်ႊၵၢၼ်၊ ၽၼ် ၵၢၼ်ယွင်ႉလူင်၊ ၼၵ်ႉၵၢၼ်ဢလႈ ၽၼ်ၵေႃၼ်မိူင်းမျၼ်ႉမႄႉ ႁၢၼ်ႈမုၼ်း ၼိုၼ်ႈယွင်ႉ ၵၢၼ်သၢင်ႉထုၵ်ႉ မၼ်ႈႁိမ်းယိုၼ်းယၢဝ်း ၶၼ်ေႉ။

(င) ၶင်ႉႁိုဝ်တေၵျူႉလႆႈ လွင်ႈတၢင်းတုမ်ႉတိူဝ်ႉ လႅၵ်ႈလၢႆႈၶိူဝ်သိုင်ႉ ဝႅတ်ႉလွမ်ႉဢလႈ လၢတ်ႈပၢၼ် မၢၵ်ႈမီးၵၼ်ႁူၼ်းၶၼ်ေႉ တေမီး၊ ၵမ်ႉမီးၶႆလွင်ႈ ထတ်းသၢင်ႈ တၢင်းတုမ်ႉတိူဝ်ႉ သိုင်ႉဝႅတ်ႉ လွမ်ႉဢလႈ လွင်ႈၼိုၼ်ႈယွင်ႉမုၼ်းလႅင်း လၢတ်ႈပၢၼ် မၢၵ်ႈမီး ၵၼ်ႁူၼ်း ၼဝ်ၶၼ်ေႉတေလႆႈၵိတ်း သၢင်ႈလွမ်း ၶႅၼ်ႈလီႉသၢင်ႉ ၵွင်ႈၵၢၼ် ၵိဝ်ႉၵပ်းၼဝ်ၶၼ်ေႉၵေႃႈ။

အခန်း(၆)
စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၀။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ နေထိုင်ရာဒေသအတွင်း ဖော်ဆောင်မည့် စီမံကိန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စီမံကိန်းအဆိုပြုသူသည်-

(က) စီမံကိန်း၏ အကျိုးအပြစ်နှင့် အကြောင်းအရာများကို စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မည့်ဒေသရှိ အခြေချ နေထိုင်သူဒေသခံတိုင်းရင်းသားများသိရှိ နားလည် စေရန် ၎င်းတို့ နားလည် သဘောပေါက်နိုင်မည့် ဘာသာစကားနှင့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုလျက် ကြိုတင်၍ ပြည့်စုံတိကျစွာ ရှင်းလင်း ချပြရမည်။

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက် ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံကိန်း (Myanmar Sustainable Development Plan – MSDP) ၏ မူဝါဒရေးရာ ဦးတည်ချက်များ၊ မဟာဗျူဟာများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဂ) ယင်းဒေသရှိ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုစီးပွား ဘဝတို့အပေါ် ထိခိုက်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်စေနိုင် ခြင်းရှိမရှိ သိရှိနိုင်ရန် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအပေါ် သက်ရောက်မှုဆန်းစစ်ခြင်း တို့ကို သက်ဆိုင်ရာဌာန၏ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ၸ) တီႈၶၵ်ႉၵၢၼ် လွင်ႈထတ်းသၢင်ႈ တၢင်းတုမ်ႉတူဝ်ႉ သိုင်ႇဝ်တ်ႉ လွမ်ႉငလႈ လွင်ႈမိုၼ်ႈ ယႂ်ႇမုၼ်းလိူင်း လၢတ်ႈပၢၼ်မၢၵ်ႈမီး ၵၼ်ႊ ႁူၼ်းႁူႊၶၵ်ႉၶၵ်ႉ တင်းသိူင်ႈၶၼ်ႉ တေလႆႈၵုပ်ႇ ၵူဝ်းငူပ်ႉ ငီႉၵၼ်တင်း လၢဝ်းၶူဝ်းႁူၼ်း ႁိုၵ်းမူင်း ပိုၼ်ႉတီႈၶဝ်သေ ၵျ်တ်း သၢင်ႈလိူင်ႈလိူင်ႈလိူင်းလိူင်းၵေႃႈ။

(21) ၾူႈတၢင်ႇလဝ်ႊၾၼ်ၵၢၼ်ၶႅၼ်ႉ

(ၵ) လွင်ႈၵၼ်ၵျ်တ်း သၢင်ႈဝႆႉ လွမ်းလွၵ်းလႆၢးပိူင်မီႈ (20)ၶၼ်ႉ မိူဝ်ႈပႆႇတေႇၶျေႈၵၢၼ် တေလႆႈတၢင်ႇငၶထိုင် ၺွင်ႈၵၢၼ်ၾွင်း လူင်တီႅမ်တီႅမ်ထူၼ်ႈထူၼ်ႈသေ ၵဝ်ၶျေႈတူၵ်းလူင်း ။

(ၶ) သင်ၵျ်တ်းသၢင်ႈ ငၶၶမ်ႉငၶတူဝ် လွမ်းၾၼ်ၵၢၼ်ယဝ်ႉၵူႇ ၶႅလိုင် သႆၢငၢလွင်ႈၵျၢင်ႈၵျ်ၼ်းဝႆႉ လူင်ႊၶျေႈငလႈ လွင်ႈၵျ်တ်းသၢင်ႈ ယဝ်ႉၶၼ်ႉ တေလႆႈတၢင်ႇထိုင် ၺွင်ႈၵၢၼ်ၾွင်းလူင်ၵေႃႈ။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် လူမှုစီးပွား ဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအပေါ် သက်ရောက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ၏ အဆင့်အားလုံး တွင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများနှင့် ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ဆောင် ရမည်။

၂၁။ စီမံကိန်းအဆိုပြုသူသည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၂၀ အရ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုကို စီမံကိန်းမစတင်မီ ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပြည့်စုံစွာ အစီရင်ခံတင်ပြ၍ သဘောထားမှတ်ချက် ရယူ ရမည်။

(ခ) စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ပြီးစီး ပါ က ကြိုတင်စီစဉ်ထားရှိမှုများနှင့် ဆောင်ရွက် ပြီးစီးမှု အခြေအနေများကို ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြ ရမည်။

တွၼ်ႉ(7)
ႁူႉလွင်ႈလွင်ႈ

(22) မိူဝ်ႈၵၢၼ်ၵိူတ်ႇသၢင်ႈ ၵၢၼ်ၵဵတ်ႇၼၶပ်ႉပုး လွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်း ၵူၼ်းၵိုၵ်းမိူင်း ၼလႈ လွင်ႈၵျူမ်ႈၵျွမ်းငူပ်ႉငီႉၼၵႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ် ၶၼ်ႉ တေၵမ်ႇလႆႈၼၵႈလိတ်ႈပၼ် ၶေႃႈတၢင်ႇၼၶ ၵၢၼ်ၵပ်းၵၢႆႇ တင်းလိုင်ႈ ၵၢၼ်ၵိုၵ်းပုးတီႈတူၺ်ႈၶၼ်ႉ သေၵၢၼ်ၵၢၼ်ၶၼ်ႉ။

(ၵ) လိုင်ႈလိုဝ်းၵၢၼ် တိုၵ်ႉႁုတ်ႉထတ်းထွမ်ႇငိၼ်းယူႇ တီႈလုမ်း တွၼ်ႈၽိင်ႈ သေၵၢၼ်ၵၢၼ်ၼလႈ လိုင်ႈၵၢၼ်တၢင်ႇထိင်ႈလၶၼ်ႉ ၶိုဝ်ၵမ်ႇၶၼ် တိုၵ်ႉယွၼ်း မူၼ်ႉၼမ်းၶိုၼ်းယူႇ ၶၼ်ႉ။

(ၶ) လိုင်ႈလိုဝ်းၵၢၼ် လုမ်းတွၼ်ႈၽိင်ႈ သေၵၢၼ်ၵၢၼ် တွၼ်ႈ ၽိင်ႈယဝ်ႉ တူဝ်ႈႁူႇလိုဝ်းၶၼ်ႉ။

(23) ၵိဝ်ႇၵပ်းလူလုၺ်ႈ ၶၵ်ႉၵၢၼ်လိုဝ်း လွင်ႈၵဵတ်ႇၼၶ သုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁုၼ်း ၵိုၵ်းမိူင်းၵမ်ႇၶၼ် ၼၵႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ် လိုဝ်းၶၼ်ႉ တီႈၽူႈၵပ်း ၵႂ်ႇၶဝ်ၶၼ်ႉ တေၵမ်ႇလႆႈၵိပ်းယွၼ်းၵႃႉသိင်ႈလၢႆႇသၼ်။

အခန်း(၇)

အထွေထွေ

၂၂။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခြင်းပြုရာတွင် အောက်ပါအမှုအမျိုးအစားတစ်ခုခုနှင့် သက်ဆိုင်သော တင်ပြချက်ကို ဖြေရှင်းခြင်းမပြုရ-

(က) တရားရုံးတစ်ခုခု၏ ရှေ့မှောက်၌ စစ်ဆေးကြားနာဆဲအမှုများနှင့် တရားရုံးတစ်ခုခု၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံမှု သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မှု ဝင်ရောက်ဆဲအမှုများ၊

(ခ) တရားရုံးတစ်ခုခုက အပြီးသတ် စီရင်ဆုံးဖြတ်ပြီးသောအမှုများ။

၂၃။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်သူများထံမှ မည်သည့်ကုန်ကျစရိတ်ကိုမျှ ကောက်ခံခြင်း မပြုရ။

(24) ႁွင်ႈဂၢခ်ၽွင်းလူင်ခၼ်ႉ မူဝ်ႈၵၢခ်ၵျ်တ်းသၢင်ႈ ဂၢခ်ၵ်တ်ႉငၶပ်ႉပႃး လွင်ႈသုမ်း သုခ်ႉလၢဝ်းၶူဝ်း ရူခ်းရိုၵ်းမူင်းငလႈ လွင်ႈရူမ်ႈရွမ်းငူပ်ႉငီႉငဂႈ လိတ်ႈလွင်ႈ ထိင်ထွင်ဂခ်ခခေ်ႉ သင်မီးတၢင်းလူဝ်ႉတၢႉၵွ်ႈလႆႈ ၽူႈပိခ်ႉ ၽ်ၢႆႉၵၢခ်ဂတ်ႉ ၼ်ခ်ႉဝုၢမ်းလၢတ်ႈၽၢႉသၢႉ ၵၢခ်ၵိဝ်ႉဂပ်း ခခေ်ႉ တေလႆႈ ၶိုင်သၢင်ႈ ၵျၢင်ႈၵျ်ခ်းပခ်ဢေႃႈ။

(25) တီႈၵၢခ်ၵျ်တ်းသၢင်ႈ ၶျေႈဂၢခ်ၵ်တ်ႉငၶ သုခ်ႉလၢဝ်းၶူဝ်းရူခ်းရိုၵ်းမူင်း ငလႈငဂႈ လိတ်ႈလွင်ႈ ထိင်ထွင်ဂခ်ၵၢခ်ပႃးခွင်းလွၵ်းလႆးပိူင်မီႈ ၵၢခ်ခၼ်ႉ ခခေ်ႉ ႁွင်ႈဂၢခ်ၵွခ်ရူဝ်ၵ်တ်ႉငၶ သုခ်ႉလၢဝ်းၶူဝ်းရူခ်း ရိုၵ်းမူင်းခၼ်ႉ တေလႆႈ ၵျ်တ်း သၢင်ႈပခ် ဂၢခ်လုမ်းလူဝ်းခခေ်ႉဢေႃႈ။

(26) တီႈၵၢခ်ၵျ်တ်းသၢင်ႈ ၶျေႈဂၢခ်ၵ်တ်ႉ ငၶသုခ်ႉလၢဝ်းၶူဝ်းရူခ်းရိုၵ်း မူင်းငလႈ ငဂႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ဂခ်ၵၢခ်ပႃးခွင်းလွၵ်းလႆးပိူင်မီႈၵၢခ် ခၼ်ႉ ၵွ်ႈပေႃးထိုင်တီႈလႆႈခခေ်ႉ ၽူႈဂေႃႉၵၢခ်ဂပ်းဂႆႉ လူလုၺ်ႈတင်း လွင်ႈတၢင်းၶျေႈတၢင်ႉငခမေႃးလူဝ်းခခေ်ႉ ႁွင်ႈဂၢခ်လူင်ပွင်လိုင်ႈ ၵမ်ႉခခေ် လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈၶဝ်၊ လုမ်းၵွခ်ရူဝ် လေးတိုင်းလႆႈသုခ်ႉ ၽွင်းငမ်း ၵျင်းၶျေ ၵမ်ႉခခေ် ၶျေႈတီႈလႆႈသုခ်ႉ ၽွင်းငမ်းၵျင်းၶျေၶဝ်လူဝ်းခၼ်ႉ တေလႆႈရူမ်ႈရွမ်း ၶဝ်ႈပႃး ၵျ်တ်းသၢင်ႈလွမ်းတီႈၶၵ်ႉဂၢခ် ၵၢခ်သၢင်ႉ ထုၵ်ႉခခေ်ႉ ဢေႃႈ။

(27) တီႈၵၢခ်ၵျ်တ်းသၢင်ႈ လွင်ႈၵ်တ်ႉငၶ သုခ်ႉလၢဝ်းၶူဝ်းရူခ်း ရိုၵ်းမူင်း ၵမ်ႉခခေ် တၢင်းငဂႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ဂခ်ခခေ်ႉ တေလႆႈ ၵဝ်ၽိင်ႈ ငငႈၽိင်ႈထုင်းလၢဝ်းၶူဝ်း ၵၢခ်ၵိဝ်ႉဂပ်းခခေ်ႉဝဵႉပိခ်ယွႉ သေၵျ်တ်းသၢင်ႈ ဢေႃႈ။

၂၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးပါက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုများကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် ဖြေရှင်းခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်သည့် စကားပြန်ရရှိရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၂၅။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနက ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၆။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် ထိရောက်အောင်မြင်စေရန် အလို့ငှာ တင်ပြလာသည့်ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွယ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသဦးစီးအဖွဲ့များသည် လိုအပ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုရမည်။

၂၇။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းခြင်းပြုရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းများကို အလေးထား ဆောင်ရွက်ရမည်။

(28) တီႈၵၢၼ်ၵိူတ်ႇသၢင်ႈၶေႃႈၵၢၼ် ၵႅတ်ႇၸႃ သုၼ်ႇလၢဝ်းမိူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်း မိူင်းၸလႈ ၸၵႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၢၼ် ၵၢၼ်ပႃးၶွင်ႈလွၵ်းလၢႆး ပိူင်မီး ၵၢၼ်ၶဵဝ်ႇၶဝ်ႇ တၢင်ႇပိူင်းလွင်ႇလႆႈမၼ်း ႁူင်းၵၢၼ်ၵွၼ်ႁူဝ် ၵႅတ်ႇၸႃသုၼ်ႇ လၢဝ်းမိူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်းမိူင်း တေလႆႈလႆႈပၼ်လွမ်းၶဝ်ႈမႃး မီးၽွၵ်ႈပိူင်းတွင်း ၶဝ်ႇၵေႃႈ။

(29) ၽွင်းလူင် ၽူႈၶဝ်ႈလုမ်း လူင်ပွင်လိူင်ႈ လေးတိူင်း ၵမ်ႉၶဝ်ႇ လေးမိူင်း ၵေႃႉၵၢၼ်လႆႈႁပ်ႉလွင်ႈပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း လွမ်းလူလႅၵ်ႈပိူင်မီး မၢႆၶေႃမ်း (32)ၶဝ်ႇ တၢႆႇၵိူတ်ႇသၢင်ႈလႆႈၵၢၼ် ၸၶေႃးၸၶတူဝ် လွင်ႈလၢဝ်းမိူဝ်းႁူၼ်း ႁိၵ်းမိူင်း ၵၢၼ်ၵိဝ်ႇၵပ်းၶဝ်ႇ တေလႆႈၵိူတ်ႇသၢင်ႈ ၵွႆႈပေႃးၶပေႉသွၼ်ႇသုၺ်ႇပႃးလႆႈ သိၼ်ႈပိူင်းလၢႆႉလႆႈ တၢႆႈလၢမ်းလုမ်း လူင်ပွင်လိူင်ႈ လေးတိူင်း ၵမ်ႉၶဝ်ႇ လေးမိူင်း ႁူးပီးၶဝ်ႇၵႃႈ။

(30) ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၶဝ်ႇ ၵဝ်တင်းၶေႃႈတူၵ်းလူင်း လုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈ မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈသေ ပိုတ်ႇၵွၵ်ႇလိၵ်ႈ ပိၼ်ၽေဝ်ႇၶေႃႈပူင်လွမ်းၶၢဝ်း သၢင်ႇတေႃႇ မၵ်းမၼ်ႈၶေႃႈတီႈ ၵၢၼ်တၢင်းမိုၼ်ႈယွႆႇမုၼ်းလၵ်ႉ ၵေႃႇမၢင်ၶဝ်ႇ လႆႈၵေႃႈ။

ၶိၼ်ႇတၵ်ႉလုၼ်ႇ
ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈ
ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၽွၵ်ႇလၢဝ်းမိူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်းမိူင်း

မၢႆလိၵ်ႈ၊ ၂/၁-၁/၂၀၁၉(၁၉၄၈)
ဝၼ်းထီႈ၊ ပီး 2019၊ လိူၼ်ၵေႃးၵၢတ်ႉသ် ၊ 23 ဝၼ်း

၂၈။ ဤနည်းဥပဒေများပါ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော ကုန်ကျစရိတ်များကို တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ကျခံသုံးစွဲရမည်။

၂၉။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးသည် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားရေးရာကိစ္စရပ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းတွင် နှစ်စဉ်ထည့်သွင်းရေးဆွဲနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၀။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသည့်ဒေသများအား ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်နိုင်သည်။

နိုင်သက်လွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

စာအမှတ်၊ ၂ / ၁ - ၁ / ၂၀၁၉ (၁၉၄၈)
ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်

ပိူင်လိၵ်ႈ(1)

လိၵ်ႈတၢင်ႇၼႄ
(လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး 7)

ထိုင်

----------လုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈၸဝ်ႈတိူင်း/ၸဝ်ႈမိူင်း

မၢႆဝၼ်း။ ပီႊ ၊ လိူၼ် ၊ ဝၼ်း။

လွင်ႈတၢင်း။ တၢင်ႇၼႄလွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႇ ၸၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်းၶဝ်။

1. --
----

2. --

လၢႆးမိုဝ်း	-------------
လိုဝ်ႈၽူႈတၢင်ႇၼႄ	-------------
မၢႆၾၢင်	-------------
လိုဝ်ႈပေႃႈမႄႈ	-------------
လူဝ်ႊၶူပ်ႉ	-------------
ၶိူဝ်းႁူၼ်း/ၽႃႇသႃႇ	-------------
ၶေႇၵၢၼ်/တႃႇၶုၼ်/ၸၼ်ႉ	-------------
ၾိူင်းလိၵ်ႈတႃႇၵပ်းသိုပ်ႇ	-------------
မၢႆၾူၼ်း	-------------

ၽိုၼ်မိူၼ်မၼ်း –

1. ၽွင်းလူင် ၾၢႆႉၸၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း ၸဝ်ႈတိူင်း/ၸဝ်ႈမိူင်း။
2. လုမ်းၵွၼ်ႁူဝ် လႆႈသုၼ်ႇၽွင်းငမ်းၾင်းၶေႃ ၸဝ်ႈတိူင်း/ၶေႇတီႈ။

ပုံစံ (၁)

တင်ပြစာ

(နည်းဥပဒေ ၇)

သို့

.... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု တင်ပြခြင်း**

၁။ ____

____

၂။ ____

____

လက်မှတ်	____________
တင်ပြသူအမည်	____________
နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်	____________
မိဘအမည်	____________
အသက်	____________
လူမျိုး၊ ဘာသာ	____________
အလုပ်အကိုင်/ ရာထူး /အဆင့်	____________
ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ	____________
ဖုန်းနံပါတ်	____________

မိတ္တူကို -

၁။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီးများ

၂။ ....ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ဒေသဦးစီးအဖွဲ့

ပိူင်လိၵ်ႈ(1-ၵ)

လိၵ်ႈလၢႆးငၢၼ်းၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈႁၢင်

(လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး ၁)

ထိုင်

----------လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈလေႊတိူင်း/လေႊမိူင်း

မၢႆဝၼ်း။ ပီး ၊ လိူၼ် ၊ ဝၼ်း။

လွင်ႈတၢင်း။ **လၢႆးငၢၼ်းတၢင်ႇၼႄ လွင်ႈၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈႁၢင် တၢင်းသုမ်းသုၼ်ႇ, လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိုၵ်းမိူင်း။**

ယိူင်းထိုင်။ **လိၵ်ႈၵၢၼ်လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈ လေႊတိူင်း/လေႊမိူင်း ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း။**

1၊ လွမ်းၶင်ႇ, လိၵ်ႈယိူင်းထိုင်ၶၼ်ႉ ၵႅဝ်ႇလူလၢႆႈ လွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႇ, လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိုၵ်းမိူင်း သေ လွင်ႈၵၢၼ်ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းဝႆႉၶၼ်ႉ ၵႂ်ႁတ်းသၢင်ႈ ထတ်းသၢင်ႈမႃး မိူဝ်ႈဝၼ်း( ) တေႃႇႁွတ်ႈ ( ) ဝၼ်း ၼႆႈၵေႃႈ။

2၊ ၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈ ၵၢၼ်လႆႈထူပ်းႁၢၼ်မႃးၶၼ်ႉ မီးၶင်ႇ, လိူဝ်းမီးတီႈတေႃႈၶႆႉၵေႃႈ။

(ၵ) --

(ၶ) --

3၊ လွင်ႈၵၢၼ်ထုၵ်ႇႁၵ်းသၢင်ႈပၼ်ၶၼ်ႉ မီးၶင်ႇ, လိူဝ်းမီးတီႈတေႃႈၶႆႉၵေႃႈ။

(ၵ) --

(ၶ) --

4၊ လွင်ႈၵၢၼ် ၵမ်ႇထုၵ်ႇလီႁၵ်းသၢင်ႈပၼ်ၶၼ်ႉ မီးၶင်ႇလိူဝ်းမီးတီႈတေႃႈၶႆႉၵေႃႈ။

(ၵ) --

(ၶ) --

5၊ ၶင်ႇႁိုဝ်တေပၼ်လႆႈ ၶေႃႈလီႉသင်ႇၶိူဝ်ၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈ ထူပ်းႁၢၼ်ၶၼ်ႉ တၢင်ႇၼႄမႃး ယူႇၵေႃႈ။

လေႊတိူင်း/လေႊမိူင်း

ၽွင်းလူင်ၽႅၵ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိုၵ်းမိူင်း

ၵမ်ႉၶၼ်

ၽွင်းလူင်ၽူႈၶဝ်ႈလုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈ ၵၢၼ်လႆႈႁပ်ႉလွင်ႈပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း

ၽိုၼ်မိူၼ်မၼ်း -

1၊ ၽွင်းလူင် မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၽႅၵ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိုၵ်းမိူင်း။

2၊ ႁွင်ႈလုမ်း

ပုံစံ(၁-က)

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၉)

သို့

.... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်တွေ့ရှိ ချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည် ညွှန်း ချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့် ကိစ္စရပ်ကို ( ) ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____________________

(ခ) ____________________

၃။ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____________________

(ခ) ____________________

၄။ ဆောင်ရွက်မပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____________________

(ခ) ____________________

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှု ပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
သို့မဟုတ်
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၂။ ရုံးလက်ခံ

ပိူင်လိၵ်ႈ(1–ၶ)

လိၵ်ႈလၢႆးငၢၼ်းၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈႁၢၼ်

(လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈ 10၊ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈငေႃ (ၵ))

ထိုင်

----------လုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈၸႄႈတိူင်း/ၸႄႈမိူင်း

မၢႆဝၼ်း။ ပီႊ ၊ လိူၼ် ၊ ဝၼ်း။

လွင်ႈတၢင်း ။ လၢႆးငၢၼ်းတၢင်ႇၼႆ လွင်ႈၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈႁၢၼ် တၢင်းသုမ်းသုၼ်ႇ ၸၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်းၶဝ်။

ယိူင်းထိုင် ။ လိၵ်ႈၵၢၼ် လုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ ၸႄႈတိူင်း/ၸႄႈမိူင်း ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း။

1ႉ လွမ်းၼင်ႇ လိၵ်ႈယိူင်းထိုင်ၼၼ်ႉ ၵဵဝ်ႇလူၺ်ႈလွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႇ ၸၢဝ်းၶိူဝ်း ႁူၼ်းႁိူၵ်း မိူင်းသေ လွင်ႈၵၢၼ်ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းဝႆႉၼၼ်ႉ ၵူတ်ႇထတ်းသၢင်ႈမႃး မိူဝ်ႈဝၼ်း( ) တေႃႇႁွတ်ႈ( )ဝၼ်းၶႃႈၵေႃႈ။

2ႉ ၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈ ၵၢၼ်လႆႈထူပ်းႁၼ်မႃးၼၼ်ႉ မိူၼ်ၼင်ႇၸိူဝ်းမီး တီႈတႂ်ႈၼႆႉၵေႃႈ။

(ၵ) --

(ၶ) --

3ႉ လွင်ႈၵၢၼ်ထုၵ်ႇၵူတ်ႇသၢင်ႈပၼ်ၼၼ်ႉ မိူၼ်ၼင်ႇ ၸိူဝ်းမီးတီႈတႂ်ႈ ၼႆႉၵေႃႈ။

(ၵ) --

(ၶ) --

4ႉ ၶေႃႈၸိူဝ်းၵၢၼ် ႁွင်ႈႁၢၼ်ၽႅင်းလူင်ၶဝ်၊ ႁွင်ႈႁၢၼ်လူင်ပွင်ၸိုင်ႈၶဝ်၊ လုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈၶဝ် ၵၢၼ်ၸၼ်ႉမိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈ တေၵမ်ႉၸွႆႈ ၵူတ်ႇသၢင်ႈပၼ်လႆႈၼၼ်ႉ ပိၼ်ၸိူဝ်း တီႈတႂ်ႈၼႆႉၶႃႈၵေႃႈ။

(ၵ) --

(ၶ) --

5ႉ ၼင်ႇႁိူဝ်တေပၼ်လႆႈ ၶေႃႈၸီႉသၼ်ႇ ၼႂ်းၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈ ထူပ်းႁၼ်ၼၼ်ႉတၢင်ႇၼႆ မၢႆးယူႇၵေႃႈ။

ၸႄႈတိူင်း/ၸႄႈမိူင်း
ၽွင်းလူင်ၽႅဝ်ႈ ၸၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း
ၵမ်ႉၶၼ်

ၽွင်းလူင်ၽူႈၶဝ်ႈလုမ်းလူင်ပွင်ၸိုင်ႈ ၵၢၼ်လႆႈႁပ်ႉလွင်ႈပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း

ၽိုၼ်မိူၼ်မၼ်း –

1ႉ ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈ၊ႁွင်ႈႁၢၼ်ၽႅင်းလူင်ၽႅဝ်ႈ ၸၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း။

2ႉ ႁွင်ႈလုမ်း

ပုံစံ (၁-ခ)

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က))

သို့

.... တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည်ညွှန်းချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့်ကိစ္စရပ်ကို ( )ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၃။ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၄။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
သို့မဟုတ်
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

၂။ ရုံးလက်ခံ

ပိူင်လိၵ်ႈ(1-C)

လိၵ်ႈလၢႆးငၢၼ်းၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈႁၢၼ်

(လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈ 10၊ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈငၽ (ၵ))

ထိုင်

ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈ
ႁွင်ႈၵၢၼ်ၾၢႆႉလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်းမိူင်း

သိုပ်ႇထိုင်

----------လုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈလေႃးတိူင်း/လေႃးမိူင်း

မၢႆဝၼ်း။ ပီႊ ၊ လိူၼ် ၊ ဝၼ်း။

လွင်ႈတၢင်း ။ လၢႆးငၢၼ်းတၢင်ႇၼႄ လွင်ႈၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈႁၢၼ် တၢင်းသုမ်းသုၼ်ႇ လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်းမိူင်းၶဝ်။

ယိူင်းထိုင် ။ လိၵ်ႈၵၢၼ်လုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈ လေႃးတိူင်း/လေႃးမိူင်း ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း။

1ႉ လွမ်းၶင်ႇ လိၵ်ႈယိူင်းထိုင်ၶၢၼ်ႉ ၵိဝ်ႇလူလၢႆႈလွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႇ လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်းမိူင်းသေ လွင်ႈၵၢၼ်ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းဝႆႉၶၢၼ်ႉ ၵွတ်းသၢင်ႈထတ်းသၢင်ႈမႃးမိူဝ်ႈဝၼ်း( ) တေႃႇႁွတ်ႈ ( ) ဝၼ်းၼႂ်ႈၵေႃႈ။

2ႉ ၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈ ၵၢၼ်လႆႈထူပ်းႁၼ်မႃးၶၢၼ်ႉ မိူၼ်ၶင်ႇလိူဝ်းမီးတီႈတေႃႈၶႆႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------

(ၶ) ------------------------------------

3ႉ လွင်ႈၵၢၼ်ထုၵ်ႇၵွတ်းသၢင်ႈပၼ်ၶၢၼ်ႉ မိူၼ်ၶင်ႇ လိူဝ်းမီးတီႈတေႃႈ ၶႆႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------

(ၶ) ------------------------------------

4ႉ ၶေႃႈလိူဝ်းၵၢၼ် ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၶဝ်၊ ႁွင်ႈၵၢၼ်လူင်ပွင်လိူင်ႈၶဝ်၊ လုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈၶဝ် ၵၢၼ်လၢၼ်ႉမိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈ တေၵမ်ႉလွလၢႆႈ ၵွတ်းသၢင်ႈပၼ်လႆႈၶၢၼ်ႉ ပိၼ်လိူဝ်း တီႈတေႃႈၶႆႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------

(ၶ) ------------------------------------

5ႉ ၶင်ႇႁိုဝ်တေပၼ်လႆႈ ၶေႃႈလီႉသင်ႇ ၶိူဝ်ၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈ ထူပ်းႁၼ်ၶၢၼ်ႉ တၢင်ႇၼႄ မႃးယူႇၵေႃႈ။

လေႃးတိူင်း/လေႃးမိူင်း
ၽွင်းလူင်ၾၢႆႉလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းႁိၵ်းမိူင်း
ၵမ်ႉၶၢၼ်
ၽွင်းလူင်ၽူႈၶဝ်ႈလုမ်းလူင်ပွင်လိူင်ႈ ၵၢၼ်လႆႈႁပ်ႉလွင်ႈပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း

ၽိၼ်မိူၼ်မၼ်း -

1ႉ ႁွင်ႈလုမ်း

ပုံစံ(၁-ဂ)

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ

(နည်းဥပဒေ ၁၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က))

သို့

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

မှတစ်ဆင့်

.... တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည်ညွှန်းချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့်ကိစ္စရပ်ကို ( ) ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၃။ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၄။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများက ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၅။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်အပေါ် လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

သို့မဟုတ်

တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

ပိူင်လိၵ်ႈ(1-ၸ)

လိၵ်ႈလၢႆးငၢၼ်းၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈႁၢၼ်
(လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး 11)

ထိုင်

----------လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈလေႈတိူင်း/လေႈမိူင်း

မၢႆဝၼ်း။ ပီႊ ၊ လိူၼ် ၊ ဝၼ်း။

လွင်ႈတၢင်း။ **လၢႆးငၢၼ်းတၢင်ႇၼၼ လွင်ႈၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈႁၢၼ် တၢင်းသုမ်းသုၼ်ႇ ၸၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းၵိၵ်ႈမိူင်း။**
ယိူင်းထိုင်။ **လိၵ်ႈၵၢၼ်လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈ လေႈတိူင်း/လေႈမိူင်း ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း။**

1။ ထွမ်းၶၼ်ႇလိၵ်ႈယိူင်းထိုင်ၶေၼ်ႇ ၵႅဝ်ႇလူလ်ႈလွင်ႈသုမ်းသုၼ်ႇၸၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်း ၵိၵ်ႈမိူင်းသေ လွင်ႈၵၢၼ်ပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်းဝႆႉၶေၼ်ႇ ၵိတ်းသၢင်ထတ်းသၢင်ႈမႃး မိူဝ်ႈဝၼ်း ( ) တေႃႇႁွတ်ႈ( ) ဝၼ်းၶႃႈၵေႃႈ။
2။ ၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈ ၵၢၼ်လႆႈထူပ်းႁၼ်မႃးၶေၼ်ႇ မိူၼ်ၶၼ်ႇလိူဝ်းမီးတီႈတွၼ်ႈ ၶၼ်ႉၵေႃႈ။
(ၵ) --
(ၶ) --
3။ ၶေႃႈထတ်းသၢင်ႈတၢင်ႇၼၼ

4။ ၶၼ်ႇၵိူဝ်တေပၼ်လႆႈ ၶေႃႈလီႉသင်ၶေၼ်ႇ တၢင်ႇၼၼမေႃးယူႇၵေႃႈ။

လေႈတိူင်း/လေႈမိူင်း
ၽွင်းလူင်ၽႅၵ်ႇၸၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းၵိၵ်ႈမိူင်း
ၵမ်ႇၶၼ်
ၽွင်းလူင်ၽူႈၶဝ်ႈလုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈ ၵၢၼ်လႆႈႁပ်ႉလွင်ႈပၼ်ပုၼ်ႈၽွၼ်း

ၽိုၼ်မိူၼ်မၼ်း -
1။ ၾွင်ႈလုမ်း

ပုံစံ (၁-ဃ)

စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၁)

သို့

…………… တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ၊ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးနစ်နာဆုံးရှုံးမှု စိစစ်တွေ့ရှိချက် အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း**

ရည် ညွှန်း ချက် ။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးအပ်သည့်စာ

၁။ ရည်ညွှန်းပါစာအရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေး နစ်နာဆုံးရှုံးမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ပေးအပ်သည့် ကိစ္စရပ်ကို ( ) ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့ အထိ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၂။ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၃။ သုံးသပ်တင်ပြချက်

____

____

၄။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး
သို့မဟုတ်
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

လိၵ်ႈတၢင်ႇၶေ

(လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီး 17)

ထိုင်

----------ၽွင်းလူင်ၽၢႆႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၶ်းႁိၵ်းမိူင်း

----------လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈလေႊတိူင်း/လေႊမိူင်း

သိုပ်ႇထိုင်

ၽူႈထီႉသင်

ႁွင်ႈၵၢၼ်ၵွၼ်ႁူဝ်ၽၢႆႇၵၢတ်ႇၶေသုၼ်ႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၶ်းႁိၵ်းမိူင်း

လေႊတိူင်း/လေႊမိူင်း-------

မၢႆဝၼ်း။ ပီႊ ၊ လိူၼ် ၊ ဝၼ်း။

လွင်ႈတၢင်း။ တၢင်ႇၶေတေႃႇၶႃႈလိတ်ႈပၼ်လႆႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ်း။

1။ --

2။ --

လၢႆးမိုဝ်း --------------

လိုဝ်ႈၽူႈတၢင်ႇၶေ --------------

မၢႆၽုၢင် --------------

လိုဝ်ႈပေႃးၶမႈ --------------

လူဝ်ႊၶူပ်ႇ --------------

ၶိူဝ်းႁူၶ်း/ၽေႃႇသႃႇ --------------

ၶေႃႈၵၢၼ်/တႃႈၶုၼ်/လၼ်ႉ --------------

ၵိူင်းလိၵ်ႈတႃႇၵပ်းသိုပ်ႇ --------------

မၢႆၽူင်း --------------

ၽိုၼ်မိူၼ်မၼ်း –

1။ လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈ လေႊတိူင်း/လေႊမိူင်း။

☐ လုမ်းၵွၼ်ႁူဝ် လေႊတိူင်း/ၶေႃႈတီႈ လႆႈသုၼ်ႇၽွင်းငမ်းႁၢင်းၶေႃ ။

ပုံစံ (၂)

တင်ပြစာ

(နည်းဥပဒေ ၁၇)

သို့

.... တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

.... တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

မှတစ်ဆင့်

ညွှန်ကြားရေးမှူး

တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာန

...............တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **အငြင်းပွားမှုအပေါ် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပေးနိုင်ပါရန် တင်ပြခြင်း**

၁။ ____

____

၂။ ____

____

လက်မှတ်	________
တင်ပြသူအမည်	________
နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်	________
မိဘအမည်	________
အသက်	________
လူမျိုး၊ ဘာသာ	________
အလုပ်အကိုင်/ ရာထူး /အဆင့်	________
ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ	________
ဖုန်းနံပါတ်	________

မိတ္တူကို -

၁။ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့

၂။ ....ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ ဒေသဦးစီးအဖွဲ့

ပိူင်လိၵ်ႈ(2-ၵ)

လိၵ်ႈလႆႈငၢၼ်းၶႃႈၼႄႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ်
(လွၵ်းလႆႈပိူင်မီႈ 18၊ လွၵ်းလႆႈပိူင်မီႈၼႄ (ၶ))

ထိုင်

-----------လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်ႈၸႄႊတိူင်း/ၸႄႊမိူင်း

မႆႇဝၼ်း။ ပီႊ ၊ လိူၼ် ၊ ဝၼ်း။

လွင်ႈတၢင်း ။ လႆႈငၢၼ်းတၢင်ႉၼႄ ၶႃႈၼႄႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင် ၵၼ်။

1။ ၵိဝ်ႉၵပ်းလူလ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ် ႁူၼ်းၵိူၵ်းမိူင်းၶဝ်ႉၵၼ် ၵမ်ႉၶၼ် ၶိုင်း ၼႄႈၵၢင်လၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းၵိူၵ်းမိူင်းၵၼ်တၢင်ႉၼႄမေးၶၼ်ႉ ၼတႉၵဝ်ဝၼ်းထီႈ( ) တေႃႉထိုင် ဝၼ်းထီႈ( )ၶဝ်ႉ ၵူႉငူပ်ႉငီႉၼႄႈလိတ်ႈမႃးယဝ်ႉၵေႃႈ။

2။ ပိုၼ်ႉၶၢမ်ႉလွင်ႈတၢင်းထိင်ထွင်ၵၼ်ၶဝ်ႉ ပိၼ်မိူၼ်ၶဝ်ႉတီႈတွင်ႈၶဝ်ႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------

(ၶ) ------------------------------------

3။ ၶႃႈငူပ်ႉငီႉၼႄႈလိတ်ႈလႆႈၶဝ်ႉ ပိၼ်လိူဝ်းတီႈတွင်ႈၶဝ်ႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------

(ၶ) ------------------------------------

4။ ၶႃႈၵၼ်ၵမ်ႉငူပ်ႉငီႉၼႄႈလိတ်ႈလႆႈၶၼ်ႉ ပိၼ်လိူဝ်းတီႈတွင်ႈၶဝ်ႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------

(ၶ) ------------------------------------

5။ ၶႃႈထတ်းသၢင်ႈတၢင်ႉၼႄ

(ၵ) ------------------------------------

(ၶ) ------------------------------------

6။ ၶဝ်ႉၵိုဝ် တေပၼ်လႆႈၶႃႈလီႉသင်ႉၶၼ်ႉ တၢင်ႉၼႄမေးယူႉၵေႃႈ။

ၸႄႊတိူင်း/ၸႄႊမိူင်း

ၽွင်းလူင်ၾၢႆႇလၢဝ်းၶိူဝ်းႁူၼ်းၵိူၵ်းမိူင်း

ၽိုၼ်မိူၼ်မၼ်း -

1။ ၾွင်ႈလုမ်း

ပုံစံ (၂-က)

အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ))

သို့

…………… တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်း**

၁။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြလာမှုကို ( )ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။

၂။ အငြင်းပွားမှု၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ______________________________

(ခ) ______________________________

၃။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ______________________________

(ခ) ______________________________

၄။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ______________________________

(ခ) ______________________________

၅။ သုံးသပ်တင်ပြချက်

(က) ______________________________

(ခ) ______________________________

၆။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

လိၵ်ႈလၢႆးငၢၼ်းၶႄႈၵေႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ်
(လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈ ႑႘၊ လွၵ်းလၢႆးပိူင်မီႈၶေ (ၶ))

ထိုင်

ၽွင်းလူင်မိူင်းၽွမ်ႉႁူမ်ႈ
ႁွင်ႈၵၢၼ်ၽွင်းလူင်ၽၢႆႇၸၢဝ်းမိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း

မိူဝ်ႈဝၼ်း။ ပီႊ ၊ လိူၼ် ၊ ဝၼ်း။

လွင်ႈတၢင်း။ လၢႆးငၢၼ်းတၢင်ႉၶေ ၶႄႈၵေႈလိတ်ႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ်။

႑။ ၵိဝ်ႉႁပ်ႉလူလၢႆႈ လွင်ႈထိင်ထွင်ၵၼ် ႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်းၶင်ႉၵၼ် ၵမ်ႉၶၼ် ၶင်းၶေႈၵၢင် ၸၢဝ်းမိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း ၵၼ်တၢင်ႉၶေမေးၶၼ်ႇ ၶတႉၵဝ်ဝၼ်းထိး( ) တေႃႉထိုင် ဝၼ်းထိး( )ၶႅၼ်ႉ ႁူႉငူပ်ႉငီႉၵေႈလိတ်ႈမႃးယဝ်ႉၵေႃႈ။

႒။ ပိုၼ်ႉၶၢမ်ႉလွင်ႈတၢင်းထိင်ထွင်ၵၼ်ၶႅၼ်ႉ ပိၼ်မိူၼ်ၶင်ႉတီႈတႅၼ်ႈၶႅၼ်ႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------
(ၶ) ------------------------------------

႓။ ၶႄႈငူပ်ႉငီႉၵေႈလိတ်ႈလႆႈၶၼ်ႇ ပိၼ်လိူဝ်းတီႈတႅၼ်ႈၶႅၼ်ႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------
(ၶ) ------------------------------------

႔။ ၶႄႈၵၼ်ၵမ်ႉငူပ်ႉငီႉၵေႈလိတ်ႈလႆႈၶၼ်ႇ ပိၼ်လိူဝ်းတီႈတႅၼ်ႈၶႅၼ်ႉၵေႃႈ။

(ၵ) ------------------------------------
(ၶ) ------------------------------------

႕။ ၶႄႈထတ်းသၢင်ႈတၢင်ႉၶေ

(ၵ) ------------------------------------
(ၶ) ------------------------------------

႖။ ၶၼ်ႉႁိုဝ် တေပၼ်လႆႈ ၶႄႈလီႉသင်ႉၶၼ်ႇ တၢင်ႉၶေမေးယူႉၵေႃႈ။

ၽွင်းလူင်ၽၢႆႇၸၢဝ်းမိူဝ်းႁူၼ်းႁိူၵ်းမိူင်း
ၸေႊတိူင်း/ၸေႊမိူင်း

ၽိုၼ်မိူၼ်မၼ်း –

႑။ ႁွင်ႈလုမ်း

ပုံစံ (၂-ခ)

အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာ
(နည်းဥပဒေ ၁၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ))

သို့

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန

ရက်စွဲ။ ခုနှစ်၊ လ ရက်

အကြောင်းအရာ။ **အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းချက် အစီရင်ခံစာတင်ပြခြင်း**

၁။ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ဖြစ်ပွားသည့် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တင်ပြလာမှုကို( ) ရက်နေ့မှ ( ) ရက်နေ့အထိ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။

၂။ အငြင်းပွားမှု၏ အခြေခံအချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၃။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်သည့် အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၄။ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

(က) ____

(ခ) ____

၅။ သုံးသပ်တွေ့ရှိချက်

____

____

၆။ လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်
တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး

မိတ္တူကို -

ရုံးလက်ခံ

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာဝန်ကြီးဌာန
တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဦးစီးဌာနနှင့်
တိုင်းရင်းသားစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအသင်းအဖွဲ့(ရှမ်း)တို့မှ ပူးပေါင်းဘာသာပြန်၍
တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အခမဲ့ထုတ်ဝေသည်။